

TEMATIKA – IDŐBEOSZTÁS – KÖVETELMÉNYEK – 2017/2018. 2. félév

A TÁRGY KÓDJA ÉS NEVE

MEGHIRDETŐ TANSZÉK(CSOPORT)

FELELŐS OKTATÓ

KREDIT

HETI ÓRASZÁM

TÍPUSA

SZÁMONKÉRÉS

TELJESÍTHETŐSÉG FELTÉTELE

PÁRHUZAMOS FELTÉTEL

ELŐFELTÉTEL

HELYETTESÍTŐ TÁRGYAK

PERIÓDUS

JAVASOLT FÉLÉV

KÖTELEZŐ vagy KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ

GBN301E A földrajz biológiai alapjai

Éghajlattani és Tájföldrajzi Tanszék

Dr. Gulyás Ágnes, egyetemi adjunktus

3

2

előadás

kollokvium

–

–

–

–

tavaszi félév

–

földrajz BSc

Tematika:

Az élet kialakulása a Földön, fontosabb biológiai alapfogalmak. Az élővilág elterjedése, társulás típusok. A kontinensvándorlás elméletének (Wegener-elmélet, lemeztektonika) biológiai vonatkozásai, biológiai bizonyítékai. A Föld biogeográfiai felosztása, határkérdések, átmeneti zónák. Az élőlények elterjedési területei (area). A fajok keletkezése: speciáció, extinkció, radiáció. A fajok elterjedésének módjai: diszperzió, a diffúzió és a szekuláris migráció. A fajok kihalása (extinkció), legnagyobb kihalási események a földtörténet során. Szigetbiogeográfia. A pleisztocén jégkorszak élővilágra gyakorolt legfontosabb hatásai. A mai ember evolúciójának földrajzi vonatkozásai. A Föld biogeográfiai felosztásának kérdései, ökozónák a földön. A biogén és abiogén tényezők kölcsönhatása, környezet és tűrőképesség. Az élőszervezetek (elsősorban a növényzet) kapcsolata a fénnnyel, a sugárzással, a hőmérséklettel, a vízzel, levegővel és talajjal. Populációk, társulások jellegzetességei.

Oktatók elérhetősége:

Dr. Gulyás Ágnes egy. adjunktus

62-544-000/3050

agulyas@geo.u-szeged.hu

www.sci.u-szeged.hu/eghajlattan/

Ajánlott irodalom:

- kiadott órai segédanyagok

Elolvasása nem kötelező, de egyes anyagrészeknél segíthet az előadásjegyzet kiegészítésében

- Keveiné Bárány I.(1991): Biogeográfia. JATE Press. Szeged. **1. fejezet**
- Szabó József (szerk.) (2013): Általános természetföldrajz I. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest
 - 2.4. fejezet: A légkör kialakulása és az oxigénszint változásai
 - 2.5. fejezet: Az élővilág kialakulása és elterjedése a Földön
 - 3.1. A légkör összetétele és vertikális szerkezete
 - 3.2. Sugárzási törvények...
 - 5.1. (Az élővilág földrajza) Alapfogalmak
 - 5.2. Az élőlények szétterjedése
 - 5.4. Az élőlények elterjedését korlátozó tényezők
 - 5.10. Az élővilági sokféleség (biodiverzitás) veszélyeztetettsége
 - 5.11. Az ember szerepe az élőlények...
 - 5.12. Emberföldrajz
- Gábris Gyula (szerk.) (2013): Általános természetföldrajz II. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest

1.3.1 - 1.3.2. – 1.3.3. fejezetek
1.4.1. fejezet

Vizsgakövetelmények:

A tantárgyi tematika témáiból elsősorban **az órai tananyag!** Egyes témakörökhöz használható az ajánlott irodalom és a kiadott segédanyag, ezek azonban NEM FEDIK LE a kurzus teljes anyagát. Ezért az előadások látogatása erősen ajánlott! A kurzust írásbeli kollokvium zárja.

Időpont, hely:

szerda: 15.30-17 óra

Földtudományi Nagyelőadó